

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Daniely Zemanové a soudců Zdeňka Kühna a Miloslava Výborného v právní věci žalobkyně: **JUDr. K. T.**, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 31, Brno, proti rozhodnutí Finančního ředitelství v Brně ze dne 4. 6. 2012, čj. 8357/12-0100-702516, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 27. 11. 2014, čj. 29 Af 84/2012-124, o návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se nepřiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Finanční úřad v Ivančicích vydal v obnoveném řízení dne 21. 9. 2011 rozhodnutí čj. 51667/11/294971701226, kterým vyměřil žalobkyni (dále jen „stěžovatelka“) na dani z přidané hodnoty za zdaňovací období červenec 2008 nadměrný odpočet ve výši 9 017 965 Kč.; tímto rozhodnutím snížil původně vyměřený odpočet o částku 950 000 Kč, neboť stěžovatelce neuznal nárok na odpočet daně z přidané hodnoty z faktury č. 038/2008 za dodávku dřevěných plastik od společnosti EDHESSA, s. r. o. Odvolání stěžovatelky bylo zamítnuto rozhodnutím Finančního ředitelství v Brně ze dne 4. 6. 2012, čj. 8357/12-0100-702516. Žalobu stěžovatelky zamítl Krajský soud v Brně (dále jen „krajský soud“) rozsudkem ze dne 27. 11. 2014, čj. 29 Af 84/2012-124, který byl napaden kasační stížností stěžovatelky.

[2] Stěžovatelka současně navrhla, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek. Uvedla, že již v žalobním řízení obdobně rozhodl krajský soud a odkázala na svůj dřívější návrh s tím, že její finanční situace se změnila k horšímu. Pohledávku ve výši 35 029 680 Kč přihlášenou pod č. 26 v konkurzním řízení vedeném proti společnosti G & C PACIFIC NIUE LIMITED stále nelze kapitalizovat a pohledávka ve výši 38 179 289,40 Kč za společností PHOENIX FINANCIAL LIMITED je stále předmětem řízení ve věci vedené Městským soudem v Brně pod sp. zn. 35 C 46/2009. Česká advokátní komora stěžovatelku dosud nezapsala do seznamu advokátů, přestože stěžovatelce bylo odsouzeno rozsudkem Okresního soudu Brno-venkov sp. zn. 30 T 161/2010 zahlazeno již v roce 2013; zápis stěžovatelky je předmětem žaloby vedené u Obvodního soudu pro Prahu 1 pod sp. zn. 21 C 298/2013. Manžel stěžovatelky je již 23 měsíců ve výkonu trestu odnětí svobody.

V souvislosti s úhradou dalších závazků stěžovatelka pozbyla veškeré své nemovitosti a její podnikatelská činnost vykazuje ztrátu. Stěžovatelka údajně žije „ze svých skromných úspor a z finanční pomoci rodiny“ a není schopna bez zásadní újmy uhradit vyměřenou částku daně. Závěrem poukázala na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2003, sp. zn. 6 A 160/2002, a na přiznání odkladného účinku Nejvyšším správním soudem v její věci vedené pod sp. zn. 2 Afs 69/2012. Stěžovatelka k návrhu přiložila kopii rozhodnutí České advokátní komory ze dne 12. 3. 2012 o jejím vyškrtnutí ze seznamu advokátů, kopii sdělení z Evidence práv pro osobu od Katastrálního úřadu pro Jihomoravský kraj, katastrální pracoviště Brno-venkov ze dne 22. 12. 2014, podle kterého stěžovatelka nevlastní žádné nemovitosti, předložila kopii potvrzení Československé obchodní banky ze dne 29. 12. 2014 mající prokazovat postižení všech jejích účtů exekucemi, a dále daňová přiznání k dani z příjmu fyzických osob za roky 2012 a 2013, u nichž poukázala na ztráty 577 677 Kč a 113 523 Kč.

[3] Žalovaný se k návrhu vyjádřil tak, že stěžovatelka neuvedla veškeré potřebné informace o svých majetkových poměrech, např. nesdělila výši úspor, ze kterých nyní žije, ani výši příjmů za roky 2013 a 2014. Stěžovatelce byl pozastaven výkon advokacie, avšak dle informací z živnostenského rejstříku na internetu může vykonávat poradenskou a konzultační činnost a zpracování odborných studií a posudků; příjmy z poskytování právních služeb vykazovala stěžovatelka i v přiznání k dani z příjmů fyzických osob za rok 2013. Její celkové příjmy v roce 2013 ve výši 866 462 Kč nebyly nikterak malé, v přiznání k dani z příjmů uvedla i hmotný majetek ve výši 112 692 844 Kč, pohledávky včetně úvěrů a půjček ve výši 81 535 301 Kč a závazky včetně úvěrů a půjček ve výši 34 260 533 Kč. Pohledávky přihlášené do insolvenčního řízení vedeného ohledně dlužníka G & C PACIFIC NIUE LIMITED byly v rádech několika desítek milionů Kč (podala přihlášky č. 26, 27, 28 a 31; pohledávka ve výši nad 35 mil. Kč z přihlášky č. 26 nebyla dle insolvenčního rejstříku vedeného na internetu popřena). Dle názoru žalovaného tak zaplacení vyměřené daně z přidané hodnoty nemusí mít automaticky za následek vznik nepoměrně větší újmy stěžovatelky, než jaká může vzniknout jiným osobám. Má za to, že naopak stěžovatelce byl dne 19. 12. 2008 vyměřen nadměrný odpočet na dani z přidané hodnoty a stěžovatelka od toho data neoprávněně disponuje s prostředky státního rozpočtu ve výši 950 000 Kč – částkou, o kterou byl po provedené obnově řízení původně vyměřený nadměrný odpočet snížen. Žalovaný závěrem argumentoval, že stěžovatelka splnění podmínek pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti neprokázala.

[4] Z obsahu spisu krajského soudu je patrné, že v doplněném návrhu ze dne 5. 9. 2012 na přiznání odkladného účinku žalobě stěžovatelka argumentovala likvidačním důsledkem rozhodnutí žalovaného, neboť byla vyškrtuta ze seznamu advokátů dne 9. 7. 2012 (poukázala na žalobu podanou v této věci, a na dovolání podané v trestní věci vedoucí k jejímu vyškrtnutí z tohoto seznamu) a od 26. 7. 2012 je v pracovní neschopnosti; pro znemožnění výkonu advokacie je odkázána na žití jen ze svých úspor. Po nevyhovění tomuto návrhu krajským soudem stěžovatelka v novém návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě (ze dne 25. 9. 2012, čl. 35 spisu) uvedla trvající pracovní neschopnost a vyškrtnutí ze seznamu advokátů s tím, že advokacie byla jejím jediným zdrojem příjmů. Argumentovala téměř nulovým obratem na svých dvou účtech (doložila kopie výpisů o finančních pohybech na jejích dvou účtech od března 2011 do srpna 2012) a nutností prodat v roce 2011 movitý majetek – zařízení pivovaru, což však údajně nevedlo

pokračování

k úhradě jejích závazků. Znovu uvedla, že je nucena žít ze svých nikoliv velkých úspor, jak má vyplývat z jí předložených daňových přiznání k dani z příjmů fyzických osob za roky 2010 a 2011. Svůj nemovitý majetek (zapsaný na konkrétních dvou listech vlastnictví) nemůže stěžovatelka prodat pro jeho zatížení věcnými právy a exekucemi.

[5] Podle § 73 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) může soud přiznat žalobě odkladný účinek, *jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem*. Ve smyslu § 107 s. ř. s. uvedené podmínky platí přiměřeně i pro odkladný účinek kasační stížnosti.

[6] Při posuzování návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je třeba, aby se Nejvyšší správní soud primárně zaměřil na zkoumání, zda stěžovatelka uvádí skutečnosti, které by nasvědčovaly možnosti vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatelce oproti jiným osobám. Tyto skutečnosti jsou vždy individuální, závislé pouze na osobě a situaci stěžovatele. Jak již Nejvyšší správní soud dříve judikoval, povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má stěžovatel, jenž musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky napadeného rozsudku, z jakých konkrétních okolností to vyvozuje, a uvést její intenzitu. Vylíčení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit tomu, že negativní následek, jehož se stěžovatel v souvislosti s napadeným rozsudkem městského soudu obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Hrozící újma musí přitom být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní. Charakter odkladného účinku pak spočívá v jeho mimořádnosti, neboť přiznání odkladného účinku má místo jen tam, kde jeho nezbytnost převáží nad požadavkem právní jistoty a stability právních vztahů opírajících se o pravomocná rozhodnutí orgánů veřejné moci.

[7] Nejvyšší správní soud po zvážení argumentů stěžovatelky i žalovaného dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti dle § 73 odst. 2 ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s. naplněny nejsou.

[8] Stěžovatelka dostatečně konkrétně netvrdila a neprokázala skutečnosti, ze kterých by vyplývala jí hrozící vážná újma v důsledku výkonu napadeného rozsudku krajského soudu (ve spojení s rozhodnutím žalovaného).

[9] Stěžovatelka setrvale tvrdí, že žije ze „skromných úspor“, avšak není zřejmé, o jakou výši úspor se jedná. Z usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 12. 2012, sp. zn. 2 Afs 69/2012, na které stěžovatelka v návrhu poukázala, vyplývá stěžovatelkou uváděná částka 100 000 Kč. Od data tohoto rozhodnutí uplynulo však již přes dva roky a je nevěrohodné, že by stěžovatelka stále žila ze stejné částky „skromných úspor“. Konkrétní aktuální částku svých úspor a její zdroje však stěžovatelka v návrhu neuvedla.

[10] Tvrzení stěžovatelky, že nemůže v současné době vykonávat advokátní činnost, není pro rozhodnutí o jejím návrhu relevantní; výkon advokátní činnosti není pro fyzickou osobu jediným možným zdrojem příjmů.

[11] Stěžovatelka dle daňových přiznání k dani z příjmů fyzických osob za roky 2012 a 2013 vykonává (v těchto letech vykonávala) podnikatelskou činnost. V roce 2012 dosáhla příjmů ve výši 1 110 903 Kč, které sice převyšovaly výdaje v částce 1 688 580 Kč, avšak stěžovatelka současně vykazovala hmotný majetek v hodnotě 117 485 344 Kč na začátku zdaňovacího období a v hodnotě 112 692 844 na konci zdaňovacího období. V roce 2013 dle daňového přiznání dosáhla zisku 113 523 Kč (nikoliv tedy ztráty, jak tvrdí); její příjmy činily 866 462 Kč a výdaje 752 939 Kč, přičemž vykazovala hmotný majetek o hodnotě 112 692 844 Kč. Závazky v obou letech uváděla ve výši nad 34 mil. Kč a pohledávky ve výši nad 81 mil. Kč. Dle Nejvyššího správního soudu tak stěžovatelka podle daňových přiznání vykázala v roce 2012 a 2013 značné majetkové hodnoty, avšak ve svém návrhu na odklad vykonatelnosti neuvedla, o jaký hmotný majetek a jakého charakteru se jedná a z jakého důvodu nemůže pokrýt v projednávané věci pravomocně uloženou platební povinnost; hodnota tohoto majetku přitom výši této povinnosti výrazně převyšuje.

[12] Nadto je třeba uvést, že stěžovatelka v návrhu vůbec netvrdila ani neprokazovala celkovou svou finanční a majetkovou situaci za rok 2014 a v současnosti; její aktuální situace tak není Nejvyššímu správnímu soudu známa. Ve vztahu k roku 2014 stěžovatelka předložila pouze potvrzení banky ze dne 29. 12. 2014 o blokaci jejích dvou účtů exekucemi od roku 2013 a 2014 na konkrétní částky, kopii sdělení z Evidence práv pro osobu od Katastrálního úřadu pro Jihomoravský kraj, katastrální pracoviště Brno-venkov ze dne 22. 12. 2014; dále přednesla tvrzení o nesplacení dvou svých pohledávek. Z návrhu nevyplývají příjmy a výdaje stěžovatelky za rok 2014, ani její hmotný majetek či výše jejích pohledávek a závazků; zákonná povinnost tvrdit a prokázat splnění podmínek pro přiznání odkladného účinku v soudním řízení přitom nemusí být plněna jen předložením daňového přiznání.

[13] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že stěžovatelka nepředestřela taková konkrétní tvrzení a důkazy, ze kterých by byla zřejmá jí hrozící újma. Újmou zde přitom nelze rozumět jakoukoliv újmu, neboť uložení daňové povinnosti by pak znamenalo újmu (ve smyslu úbytku finančních prostředků) vždy; je zde třeba naopak z důvodu výjimečnosti institutu odkladného účinku posuzovat újmu vážnou, tedy újmu se závažnými důsledky do života či existence navrhovatele s ohledem na konkrétní okolnosti (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2014, čj. 9 As 75/2014-28). Pro takové posouzení je pak třeba, aby navrhovatel předestřel konkrétní, úplný a věrohodný obraz o své finanční a majetkové situaci, kterou by poté soud mohl porovnat s daňovou povinností uloženou. Tomu však stěžovatelka nedostála.

[14] S ohledem uvedené závěry o neunesení břemene tvrzení a důkazního břemene stěžovatelkou se Nejvyšší správní soud již nezabýval poměřováním tvrzené újmy stěžovatelky k možným újmám jiných osob ani otázkou dotčení důležitého veřejného zájmu přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti.

[15] Z důvodů výše vyložených proto Nejvyšší správní soud podle § 107 odst. 1 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. nepřiznal kasační stížnosti odkladný účinek. Tím Nejvyšší správní soud žádným způsobem nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

pokračování

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. března 2015

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu